

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșana, Brădățul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Coșul (Butea), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniavea), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riuereana (Cap.-Mândăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Seltinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavéana, Timișana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Viădeasa, Vulturul (Sărnmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 80—, pe 1/2 an K 40—

Director și redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 40 fileri.

Sumarul:

Iarăși bani emigranților. — Situația economică și perspectivele ei în viitor. — *Cronică:* «Societatea industria Ardealului. Curs comercial în Săliște. Curs pentru cotăritori publici. — *Convocare.*

Iarăși banii emigranților.

Sunt câteva săptămâni, decând în articolul nostru «O problemă arzătoare» am dat alarma și am atras atenția celor pe cari îi privește, asupra speculei neomenoase, păgubitoare țării și particularilor, ce se face cu dolarii economiști de conaționali nostri emigrați în America. Am accentuat că interese înalte valutare reclamă remedii și măsuri urgente. Am cerut atunci o întinsă propagandă de luminare a emigranților noștri din America asupra valorii reale a dolarului și organizarea unui serviciu special pentru asemnările de bani din America în patria noastră, fie prin reprezentanța noastră oficială de acolo, fie prin vre-o bancă privată.

Glasul nostru nu a răsunit în pustiu. Guvernul din București, sub îndemnul și a informațiilor și experiențelor proprii, asupra abuzurilor din America, a hotărât nu de mult, delegarea unei misiuni speciale la America, compusă din reprezentanți ai ministerului de finanțe, ai «Băncii Naționale a României» și ai băncii «Albina», misiune chemată a da trimiterilor de bani, resp. schimbului monetei americane, în moneta țării, o îndrumare sănătoasă și conformă intereselor țării. Membrii misiunii sunt deja dezignați. Urmează a se mai înde-

plini unele formalități și misiunea va putea pleca la America pentru a-și începe activitatea, care, în forma, în care este contemplată, promite a fi de cel mai mare folos atât țării, cât și intereselor sutelor de mii de emigranți ai noștri din America.

În legătură cu acțiunea aceasta a guvernului, se ridică o nouă problemă aici la noi acasă. Deodată cu miile de emigranți ai noștri din America reînțorși deja la vetrele lor, au intrat în țară în ultimele luni, considerabile stocuri de monedă americană și bonuri de ale împrumutului american al victoriei. Se face deja o întinsă speculă cu ele în toate părțile țării. Le acaparează oameni străini de interesele noastre, pentru a le exportă, în paguba și detrimentul țării, în străinătate, la Budapesta, Viena, Triest, și chiar Berlin. Și aceas'a atunci, când interesele superioare ale țării; înalte interese valutare, pretind imperios, ca fiecare dollar sau bon american și în general toate valutele să ia drumul Bucureștilor. Se impun măsuri energice pentru curmarea acestui abuz, posibil, în bună parte, și în urma indiferentismului multora din noi și a lipsei noastre de organizație. Cu cât se vor lua mai grabnic aceste măsuri; din partea autorităților noastre, în drept cu atât mai bine.

Dar băncile noastre încă au o datorie de împlinit.

Să împedecă specula străinilor acaparatori cu dolarii și bonurile americane, intervenind însele ca cumpărătoare. Valutele, de tot soiul, acuirate de ele, să le îndrume prin băncile noastre mai mari, spre București la dispoziția

guvernului resp. a Băncii Naționale. Vânzarea valutei la străini pentru export — precum durere, s'a întâmplat zilele trecute chiar la bănci mari a noastre — constituie azi și în situația actuală economică a țării, nu numai un act condamnat, ci și nepatriotic, de care băncile noastre nu este îngăduit să se facă vinovate. Sacrificii materiale nu se cer băncilor noastre, ci numai puțină înțelegere și interes pentru necesitățile urgente ale țării, care cere dela toți, în măsură a o face, să conlucre, pe toate căile posibile, la îmbunătățirea valutei noastre și prin aceasta la ieftinirea traiului și articolelor de prima necesitate.

Situația economică și perspectivele ei în viitor.

Oricine gândește serios și e în stare să înțeleagă mersul vieții economice, vede în deajuns desorientarea momentană care stăpânește toate clasele sociale din România Nouă. Că un întreprinzător și-a calculat bine mersul întreprinderii sale și și-a asigurat câștigul pentru ziua de mâine, că un om sau o grupare politică și-a spus cuvântul într'o discuție, în care a fost târâtă de strigătele mulțimilor, aceasta nu înseamnă că s'a creiat un drum pentru viața noastră întreagă. Sunt mult mai largi problemele, ce ni se pun astăzi, decât sentințele dispartate și formulele vagi ce s'au dat spre potolirea efemeră a mizeriilor masselor.

Dacă n'ar apăsa pe umerii noștri povara spăimântătoare a sacrificiilor făcute pentru constituirea României Mari, desorientarea nu ne-ar amenința cu un dezastru. Fiecare gospodărie desfășură atâta activitate, câtă e nevoie pentru a satisface propria-i existență. Cu o muncă relativ mică, s'ar putea începe o viață de popor nou născut.

Suntem însă cu toții înlănțuiți și târați într'un astfel de curent produs de forțele existente naționale și internaționale, încât cât mai de grabă suntem fiecare striviți, decât să se poată pune stavilă curentului. Și pentru a trăi se cere atâta muncă cât n'am putea împlini fiecare izolați, oricât de număroși am fi în cuprinsul țării întregi.

Și totuși, noi n'am început încă să muncim. Dacă oamenii politici se străduiesc să împace pentru un moment și să amâne de azi pe mâine izbucnirea luptelor acerbe, dintre diversele clase economice, străduința lor e dintre acelea, care stinge o viață, fără a pune în loc germenul alteia nouă.

Dacă o parte din administrația țării își dă silința să țină în cadrele organizării existente forțele dezordonate ale unui popor, care nu știe pentru ce suferă atât de mult, după o cheltuire de putere neînchipuită și după perspective atât de ademenitoare în focul celor mai mari mizerii, aceste silinți sunt din cele

cari se perd și cu care se scade patrimoniul unui popor.

O singură clasă socială se pare că-și desfășoară la noi toată energia, pe care i-o cer împrejurările momentane, este clasa negustorească. Aceasta trăește, fiindcă muncește. Rezultatul muncii se oglindește în câștigurile, ce rezultă din orice muncă utilă

Dar un popor nu poate trăi cu munca unei clase, care e menită să dispară cea dintâi, când poporul ar merge spre ruină. Activitatea negustorească nu sporește cu nimic o bogăție, care nu-și are izvorul în munca celorlalte clase cu care alcătuește un popor.

Mizeria dăinuește cu toată aparența de prosperitate, pe care o dă acțiunea negustoriei.

Și când deoparte, mizeria stăpânește masa populației, iar alături se acumulează bogății, care provin adesea din exploatarea suferințelor și lipsurilor celor mulți, e firească să nască ura de clase. Lupta împotriva speculatorilor, cari cuprind pe mai toți negustorii, este bagheta cu care se mișcă astăzi populațiile inflămnate din România și din toată Europa. Pedepse severe s'au decretat la noi și pretutindeni împotriva speculatorilor. Presa întreagă menită firește să oglindească pornirile momentane ale masselor, crede că găsește îndreptarea rețelilor în măsurile contra speculei, pe care le cere tot mai drastice.

Nu este însă aici izvorul mizeriilor de care suferim. Am luat și noi măsuri de înfrânare a speculei, după cum au luat asemenea măsuri și alte țări, odată cu noi, sau după noi. Puterea imitației nu ne înspăimântă; lumea întreagă de ar fi orbită de asemenea măsuri salvatoare, nu trebuie să fim liniștiți. Pe această cale, mergem spre o prăbușire completă, cu toate legile contra speculii; acestea nu sunt decât paliative, care nu sunt îngăduite oamenilor conștienți, dacă inapoia lor nu se croesc noile cărări, pe care să se desfășure activitatea tuturor claselor economice.

Fără muncă productivă mărită a tuturor nu se va înlătura mizeria. La întrebuițarea tuturor energiilor și în organizarea lor stă tot secretul măririi producției economiei naționale.

Nu vom ști să facem aceasta? vom cădea sub greutatea sarcinilor lăsate de ziua de ieri. Deznodământul va începe printr'un crach financiar, cum n'a văzut nimeni în trecutul nostru. Odată cu crachul financiar se deslănțue anarhia administrativă și, după ea, descompunerea tuturor instituțiilor trecutului. Să nu ascundem aceasta, toți aceia cari voim să trăim prin noi înșine.

Utilizarea energiilor naționale și asigurarea lor este condiționată de două fapte:

1. Situația reală economică și socială în cuprinsul României Mari; și

2. Cadrul, în care acțiunea internațională a marilor popoare ale lumii ne silește să ne mișcăm.

Aceste două fapte trebuie să le examinăm împreună, în țara noastră nouă. Pornind dela această trebuie

să punem temelile vieții economice de mâine, prin care să ușurăm greutățile vieții de astăzi.

E nevoie dar, să se sfătuiască dela început toți acei cari înțeleg marile probleme economice care se pun generației noastre, pentruca fiecare să știm ce vrem și încotro mergem. Oricare e dator să provoace și înlesnească această sfătuire a conducătorilor practici ai vieții economice, pentrucă hotărârile lor vor impune în viitor linia de conduită tuturor guvernelor, care vor urma. Sunt popoare care s'au inspirat secole întregi din astfel de hotărâri, și nu din politica vre-unui partid politic. În astfel de adunări, se plămădește viața unui popor, în care luptele politice sunt numai ornamente trecătoare.

De aceea, convocarea unui congres economic chiar la începutul vieții poporului românesc întregit, este unul din actele care se pot înregistra în istoria unui popor.

(Analele statistice și economice.) Prof. Dr. I. N. Angelescu.

CRONICĂ.

Societatea «Industria Ardealului». La mijlocul lui August a. c. «Banca Românească» și «Banca Agricolă» din București, împreună cu câțiva fruntași din vechiul regat și dela noi, Români și Sași, au lansat un prospect pentru înființarea unei întreprinderi industriale sub firma de sus. Scopul întreprinderii este a sprijini întemeierea și a întemeia însăși tot felul de întreprinderi industriale românești în Ardeal, între cari în prima linie întreprinderi pentru prelucrarea lemnului, fabrici de mobile etc.

Subscripția a avut un succes extraordinar, subscriindu-se în câteva oare Lei 45.000.000.

La 29 August a. c. societatea și-a ținut adunarea generală de constituire sub prezidiul dlui Dr. Jancu Mețianu și în prezența a 64 de acționari.

Membri ai Consiliului de administrațiune au fost numiți din partea fondatorilor dnii: M. Berceanu, D. D. Bragadiru, C. Cociaș, Dr. F. Costinescu, Dr. Czell, Tib. Eremie, Jonel C. Grădișteanu, Ioan Jonică, Dr. Jancu Mețianu, W. Paul Dr. O. Russu, W. Schreiber, N. Ștefănescu, A. Suru și General Văleanu.

În consiliul de censori adunarea generală a ales pe următorii domni: E. Arghiriade, R. Baiulescu, Manailă, Dr. Schnell, D. Vera, iar censori suplenți pe dnii Joanițescu, Morărescu, V. Maior și E. Socaciu.

După închiderea adunării generale Consiliul de administrație s'a constituit cum urmează: Dr. Jancu Mețianu, prezident; Jonel C. Grădișteanu, viceprezident; A. Suru, administrator-delegat și locțiitor de director general; Dr. I. Costinescu, administrator-delegat și Ioan Jonică, director tehnic.

Noua societate pornește sub cele mai bune auspicii și compoziția norocoasă a Consiliului de ad-

ministrații și a comitetului executiv al acestuia sunt cele mai sigure garanții a propășirii noii fondări.

Curs comercial inferior în Săliște. La 1 Octombrie a. c. se deschide în frunțașă comună Săliște din jud. Sibiiului un curs comercial inferior, menit a oferi cunoștințele necesare viitorilor mici comercianți. Sunt admiși la acești curs absolvenții a VI clase primare. Înscrierile se fac dela 25—30 Septembrie a. c.

Curs pentru cotăritori publici. La resortul Afacerilor Industriale, Secția V. Direcțiunea Măsurilor și Greutăților, se primesc 15 (cinsprezece) candidați pentru a fi pregătiți și pe urmă împărțiți ca funcționari la oficiile de măsuri și greutăți în Transilvania, Bănat și ținuturile ungurene locuite de Români.

În vederea pregătirii candidaților pentru serviciul verificării măsurilor și greutăților, se va organiza la Sibiu un curs special de (10) zece săptămâni. La acest curs vor fi admiși numai absolvenții școlii înalte de tehnică, sau acei candidați, cari au depus cel puțin examenul de maturitate la o școală reală și cunosc limba românească.

Petițiile provăzute cu documente de studii, de botez și indigenat în original sau copie legalizată, sunt a se adresa Consiliului Dirigent, Resortul Afacerilor Industriale, la Sibiu, până la 15 Septembrie a. c.

Participanții la cursuri vor primi din partea Resortului un ajutor lunar de 800 cor., pentru acoperirea trebuinței de traiu și 150 cor. pentru cheltuielile de călătorie la Sibiu.

După absolvirea cursului și depunerea examenului, candidații vor fi denumiți prin decret în clase de salarizare conform studiilor absolvate și vor fi împărțiți la Oficiile de Măsuri și Greutăți în Transilvania Bănat și ținuturile ungurene.

Convocare.

Incurajați de răsunetul ce l-a avut la toată clasa de mijloc apelul adresat de Reuniunea meseriașilor «Andreiana» din Sebeșul-săsesc, subscriși ne luăm voie a invita toate Reuniunile meseriașilor din Ardeal, Bănat și părțile ungurene la o ședință consultativă, care se va ține la 14 Septembrie a. c. orele 10 a. m. în Sibiiu, în sala festivă a Reuniunii meseriașilor români din Sibiiu, strada Bruckenthal Nr. 17.

La această ședință se va discuta chestia tinerii unui congres al tuturor Reuniunilor de meseriași, se va fixa ziua și locul congresului și se va stabili ordinea de zi pentru congres.

Drept aceea rugăm pe Onor. Reuniuni să trimită câte 2—3 delegați la această ședință. De adăpostirea delegaților se va îngriji comitetul Reuniunii meseriașilor din Sibiiu.

Delegații sunt rugați ca până Sâmbătă în 13 l. c. să anunțe prin depeșă sosirea lor la Sibiiu.

Sibiiu, 25 August 1919.

Ioan Băilă m. p.,
preș. Reun. «Andreiana»
din Sebeșul-săsesc.

Victor Tordășianu m. p.,
preș. Reuniunii mes.
din Sibiiu.

„ARDELEANA“,

institut de credit și de economii, soc. pe acții în Orăștie.

Concurs.

La institutul nostru află aplicare **doi funcționari**, cu salariu conform referințelor de trai de azi după înțeles.

Reflectanții sunt invitați să-și înainteze cererile însoțite de atestate de școală și de serviciu în copie, arătându-și pretențiile de salariu. Vor fi preferați cei cu praxă în afaceri de bancă și de comerț.

Orăștie, 20 August 1919.

2-2

Direcțiunea.**Banca Națională a României.****SITUAȚIUNEA SUMARĂ**

1918		1919	
14 27 Iulie		19 Iulie	26 Iulie
A C T I V			
785.533,099	315.154,980 178.575,450	aur dep. (mon. și lingouri) { 315.154,980 178.575,450 aur (lingouri) — — — — — 1.026,005 aur (monete) — — — — — 7,144 disp. și trate consid. ca aur 600.429,780	1.071.099,859
161,385	6,389		193,685
115.585,573	291.796,280		1.095.193,359
42.304,455	Argint și diverse monede — — — — —		152.918,160
8.042,556	Biletele Băncii Generale Române stampilate de Stat — — — — —	107.639,644	
1.326.755,674	Efecte scontate — — — — —	53.719,750	
8.879,463	{ 22.308,000 Imprumuturi pe efecte publice — — — — — 28.017,250 53.008,200 Impr. pe ef. publ. în ct. curent 76.744,800 19.996,455 33.009,745 din cari nu s'au ridicat lei: 49.502,874 27.241,926 }	8.042,556	
11.997,418	Imprumutul Statului de 15 milioane fără dobândă (1901) — — — — —	1.592.118,609	
32.645,277	Imprumutul în cnt.-c. pe bonuri de tezaur aur (1914—1918) — — — — —	921.827,184	
3.813,181	Impr. în Cont-Curent pe bonuri de tezaur aur fără dobândă (1919) — — — — —	13.420,243	
6.726,337	Casele de împrumut pe gaj agricultorilor și industriașilor — — — — —	11.997,418	
1.110,957	Efectele capitalului social — — — — —	32.645,277	
146,056	Efectele fondului de rezervă — — — — —	3.813,181	
438.474,541	Efectele fondului amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprim — — — — —	6.770,052	
31.684,347	Imobile — — — — —	1.148,676	
93.758,850	Mobilier și mașini de imprimerie — — — — —	739,991	
2.907.619,169	Cheltuieli de administrațiune — — — — —	211.106,389	
	Conturi curente — — — — —	41.500,013	
	Conturi de valori — — — — —	47.477,372	
	Conturi diverse — — — — —	4.278.178,059	
		4.580.120,354	
	P A S I V		
12.000,000	Capital — — — — —	12.000,000	
49.318,598	Fond de rezervă — — — — —	52.491,384	
7.189,190	Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprimerie — — — — —	7.712,574	
2.262.307,163	Bilete de bancă în circulațiune — — — — —	3.193.762,284	
9.609,347	Profit și pierdere — — — — —	8.184,893	
93,978	Dobânzi și beneficii diverse — — — — —	450,121	
201.810,976	Conturi curente și recepise la vedere — — — — —	652.403,775	
365.289,917	Conturi diverse — — — — —	351.173,028	
2.907.619,169		4.278.178,059	
		4.580.120,354	
	Efecte și alte valori de restituit		
2.052.832,613	14/27 Iunie 1918 208.267,758 Efecte și alte valori în păstrare — — — — — 1.600.000,000 Bon. de tez. aur în gaj pentru Impr. Stat. 3.100.000,000 244.564,855 Efecte în gaj și în păstrare provizorie 311.244,948 Conturi de ordine — — — — —	26 Iulie 1919 187.079,600 3.100.000,000 311.244,948	3.593.561,381 111.933,792 3.705.495,173
2.052.832,613		3.598.324,558	
		116.005,756	
		3.714.330,314	

Taxa: Secont 5%, Dobânda 6%.

1) Totalurile generale din această situațiune au fost reduse cu valoarea efectelor și a altor valori primite fie în garanție pentru diverse împrumuturi, fie în păstrare provizorie și cari au fost trecute separat.